

2013-03-22

Södertörnskommunernas yttrande på Stomnätsstrategi för Stockholms län – Etapp 2

Förslaget till stomnätsstrategi för Stockholms län, etapp 2, har tagits fram av Trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting. Den har gjorts på uppdrag av landstingets Trafiknämnd som beslutat att skicka ut förslaget på remiss.

Södertörnskommunerna har höga ambitioner

Södertörn: en halv miljon människor och fyra regionala stadskärnor

Södertörnskommunerna med drygt 450 000 invånare är viktiga aktörer i förverkligandet av Stockholmsregionens utvecklingsplan, RUFS 2010. Södertörnskommunerna arbetar för att skapa nya, attraktiva stadsmiljöer där fyra regionala stadskärnor, Flemingsberg, Kungens kurva-Skärholmen, Haninge och Södertälje, bidrar till att stärka och utveckla södra Stockholmsregionen. Södertörns befolkningsutveckling är kraftig. De åtta kommunerna på Södertörn hade 2012 sammanlagt en högre befolkningstillväxt i absoluta tal än följande åtta län hade tillsammans: Västmanland, Örebro, Kronoberg, Jönköping, Västerbotten, Norrbotten, Värmland och Kalmar.

Södertörn satsar på ökad tillväxt

Vi har i enlighet med RUFS 2010 viktiga näringslivssatsningar framför oss och en stor del av kommande exploateringar kan ske genom förtätning i goda kollektivtrafiklägen. Kommer prioriterade infrastruktursatsningar på plats ligger vårt åtagande fast att skapa förutsättningar för 65 000 bostäder och 110 000 arbetstillfällen under tjugoårsperioden fram till år 2030.

Vår vision, våra mål och våra strategier avspeglas i RUFS 2010

Infrastruktur och trafik har inget egenvärde utan är medel för att uppnå övergripande visioner och mål för samhällets utveckling. Vår vision, våra mål och våra strategier för hur Stockholmsregionen inklusive Södertörn ska utvecklas avspeglas i RUFS 2010. Södertörnskommunerna planerar i enlighet med RUFS 2010 för en utbyggnad av de fyra regionala stadskärnorna med fler arbetsplatser, fler bostäder och förbättrade möjligheter till utbildning - vilket i sin tur möjliggör en avlastning av Stockholms innerstad. Nya målpunkter och tvärförbindelser skapar även ett robustare system som bättre tål störningar.

Södertörnskommunernas synpunkter på stomnätsstrategin

Förslaget till stomnät är bra – en del av förverkligandet av RUFS 2010

Södertörnskommunerna anser att inriktningen i stomnätsstrategin generellt är bra och ser positivt på utgångspunkten i RUFS 2010 och den uttalade inriktningen på att förbättra kopplingar till och från de regionala stadskärnorna. De minskade restiderna och förbättrade restidskvoterna är efterlängttade och nödvändiga att förverkliga. I detta yttrande lyfter vi de övergripande och gemensamma synpunkterna och i respektive kommuns yttrande lyfts eventuella synpunkter av mer lokal karaktär.

Södertörnssamarbetets prioriterade kollektivtrafiksatsningar

Tillsammans har vi på Södertörn analyserat vilka kollektivtrafiksatsningar som vi anser är viktigast vilka är:

- Spårväg syd
- Högklassig bussförbindelse – öst-västlig riktning
- Snabba kollektiva förbindelser på Förbifart Stockholm
- Attraktiva resecentra i alla regionala stadskärnor
- Högklassig bussförbindelse – nord-sydlig riktning
- Regionpendel

Nedan utvecklar vi respektive punkt.

Spårväg syd, högklassig bussförbindelse öst-väst, kollektivtrafik på Förbifart Stockholm

Spårväg syd, högklassig bussförbindelse – öst-västlig riktning och snabba kollektiva förbindelser på Förbifart Stockholms finns alla med på ett bra sätt i stomnätsstrategin. Gällande Spårväg syd utgår vi naturligtvis från att den inte bara kommer att finnas med i texten utan även redovisas på kartorna i slutversionen. Vi ser härutöver framtida förlängningar till såväl Tyresö, Haninge som Botkyrka som viktiga satsningar. Södertörnskommunerna ser även positivt på den föreslagna förlängningen av Spårväg syd via Globen och vidare till Nacka.

Attraktiva resecentra i alla regionala stadskärnor

Attraktiva resecentra i alla regionala stadskärnor ligger väl i linje med stomnätsstrategins inriktning om attraktiva bytespunkter vilket vi välkomnar. Vi ser fram mot att gemensamt arbeta för ett genomförande av riktigt attraktiva resecentra i alla regionala stadskärnor. På station Södertälje Centrum förhindras ett genomförande av SLL/Trafikförvaltningens finansierade resecentrumåtgärder av Trafikverkets besparing av pågående investering på dubbelspåret mellan Södertälje Centrum och Södertälje Hamn. Besparingen förhindrar också kommunens ambitioner om att utveckla stationsnära etablering av nya bostäder.

Förbifart Stockholm kommer ge nya direktförbindelser till Kungens kurva – Skärholmen. Det är viktigt att samplanering sker av resecentrum och Förbifart Stockholm, vilket innebär en skyndsam planering.

Behov av högklassig bussförbindelse nord-sydlig riktning

Gällande högklassig bussförbindelse – nord-sydlig riktning så finns i stomnätstrategin stråket Södertälje – Norra Botkyrka – Kungens kurva och vidare mot Hagastaden och Kista med som ett övrigt starkt stråk som bör täckas in. Vad detta innebär är otydligt och Södertörnskommunerna vill poängtera att för oss är högklassig och direkt kollektivtrafik mycket viktigt i detta stråk, som har många potentiella resenärer.

Satsa på snabb regionpendel

Södertörnskommunerna anser att en snabb regionpendel är en mycket viktig kollektivtrafiksatsning för att stärka de regionala stadskärnorna och attrahera fler näringslivetableringar. Än mer angelägen blir satsningen när analysen i stomnätstrategin visar att restidskvoten från Flemingsberg och Södertälje till Arlanda/Märsta blir något sämre i förslaget vilket inte kan godtas. Att restidskvoterna annars generellt blir avsevärt bättre mellan de regionala stadskärnorna är något vi ser mycket positivt på. En utbyggnad av regionpendeln bidrar till att stärka kommande satsningar inom näringsliv, forskning och FoU-miljöer.

Åtgärder för att lindra konsekvenserna av Södertörnsledens försening

I och med att Södertörnsleden nu fördröjs med flera år är kapacitetsbristerna i infrastruktursystemet i södra Stockholm stora och allvarliga under lång tid framöver. Vi förväntar oss att Landstinget riktar in sig på att lindra konsekvenserna genom att prioritera en kapacitetsstark kollektivtrafik i regiondelen. Landstinget behöver också studera hur planerade stomlinjer, trots förseningen av Södertörnsleden, kan ges hög framkomlighet med korta restider. Södertörnskommunerna har för avsikt att återkomma direkt till Landstinget i den här frågan.

Infrastrukturåtgärder behövs längs det utpekade stomnätet

Det föreslagna stomnätet (UA 2030) bidrar till att ett ökat kollektivt resande (+3,4%) och en ökad marknadsandel (+1,4 procentenheter) jämfört med jämförelsealternativet (JA2030). För att uppnå stomnätstrategins mål bland annat om minskade restider och förbättrade restidskvoter behöver olika åtgärder göras för att förbättra stombussarnas framkomlighet så som kollektivtrafikkörfält, genare sträckningar, signalprioritering, hållplatsutformning, attraktiva bytespunkter och smidig på- och avstigning. Södertörnskommunerna ställer sig positiva till ett samarbete för att hitta åtgärder som förbättrar stombussarnas framkomlighet. Vi ser även positivt på att trafiknämnden föreslår att insatser ska genomföras för att öka stomtrafikens attraktivitet och tydlighet bland annat genom design, utformning på körbanor, hållplatser och fordon.

Analyserna i stomnätstrategin visar även att det finns kapacitet i systemet för att växa och ta emot ytterligare resenärer, exempelvis så att målet om en ökad marknadsandel på 5% kan uppnås. Analyserna visar även att det för detta krävs ytterligare åtgärder i form av planering men även ekonomiska medel. Vilka åtgärder som kan bli aktuella klargörs inte i remissen. Södertörnskommunerna anser att det är viktigt att öka kollektivtrafikens

marknadsandel men kan naturligtvis inte ta närmare ställning innan det är klarlagt vilka åtgärder som är aktuella.

Stomtrafiken ska vara proaktiv

I stomnätsstrategin framgår att känslighetsanalyser med mer centrerad markanvändning kommer tas fram och att detta arbete ska kunna användas i den slutgiltiga rapporten av stomnätsstrategin. Detta förvånar och bekymrar oss. Inriktningen i stomnätsstrategin är bra och grundar sig bland annat på den redan beslutade RUFS 2010. Skulle markanvändningen ha en större dragningskraft mot regioncentrum är det ändå inget skäl att ändra inriktningen i stomnätsstrategin. Stomtrafiken ska inte bara vara reaktiv och följa en utveckling, den ska vara proaktiv och bidra till en önskad utveckling med förverkligandet av RUFS 2010 och dess regionala stadskärnor. Om dessa känslighetsanalyser mot förmodan skulle medföra någon betydande ändring av det föreslagna stomnätet förutsätter Södertörnskommunerna att stomnätsstrategin skickas ut på remiss igen.

Tidigare ingångna överenskommelser på infrastrukturuområdet ska gälla

I stomnätsstrategin hänvisas till en del objekt som inte ingår i redan överenskomna dokument. Södertörnskommunerna anser att inriktningen och prioriteringsordningen i redan beslutade RUFS 2010, Stockholmsöverenskommelsen och Länsplanen 2010-2021 måste vara utgångspunkten för kommande investeringsplaner.

I och med antagandet av stomnätsstrategin behöver arbetet utan dröjsmål gå in i en ny fas där medel sätts av för att genomföra stomnätet och en plan tas fram för vilka åtgärder som behöver vidtas för att förverkliga ambitionerna i stomnätsstrategin. Vi förväntar oss en samordning av strategin med investeringsplaneringen för att säkra ett genomförande.

För Södertörnskommunerna

Katarina Berggren
Ordförande i kommunstyrelsen i Botkyrka

Daniel Dronjak Nordqvist
Ordförande i kommunstyrelsen i Huddinge

Boel Godner
Ordförande i kommunstyrelsen i Södertälje

Lennart Kalderén
Ordförande i kommunstyrelsen i Salem

Anna Ljungdell
Ordförande i kommunstyrelsen i Nynäshamn

Martina Mossberg
Ordförande i kommunstyrelsen i Haninge

Fredrik Saweståhl
Ordförande i kommunstyrelsen i Tyresö

Bob Wållberg
Ordförande i kommunstyrelsen i Nykvarn